

Universiteit
Leiden
The Netherlands

State and Food in South Korea : moulding the national diet in wartime and beyond

Park, K.H.

Citation

Park, K. H. (2013, February 21). *State and Food in South Korea : moulding the national diet in wartime and beyond*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20552>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20552>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20552> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Park, Kyoung-Hee

Title: State and food in South Korea : moulding the national diet in wartime and beyond

Issue Date: 2013-02-21

Nederlandse Samenvatting

Deze dissertatie bestudeert het beleid van de Zuid-Koreaanse overheid waarmee is ingegrepen in de eetgewoontes van het volk in het Zuid-Korea van de twintigste eeuw. Er wordt speciale aandacht gevestigd op de rol van oorlog, als belangrijke stimulus voor overheidsingrijpen in, en als drijvende kracht achter de transformatie van, de Koreaanse eetgewoontes.

Zoals ook elders het geval, heeft de controle over voedsel een centrale rol gespeeld in het beleid van de autoriteiten die aan de macht waren in Korea. Een studie van juist de Koreaanse huidige eetgewoontes is echter bijzonder interessant, vanwege het feit dat de laatste eeuw een van de meeste turbulente was in de geschiedenis van het land. Gedurende deze eeuw hebben zich een aantal belangrijke historische gebeurtenissen voltrokken: de Japanse koloniale overheersing (1910-1945), de opdeling van Korea in noord en zuid wegens de Koude oorlog tussen Rusland en de Verenigde Staten, en de overheersing door die twee staten (1945-1948), de vorming van de Zuid-Koreaanse regering (1948) en de Koreaanse oorlog (1950-1953). Deze gebeurtenissen hebben drastische invloed gehad op zowel de politiek en de economie, als op de levens van de gewone Koreaan. Deze bijzondere sociale context is een krachtige factor geweest achter het strak blijven beheersen van de eetgewoontes door de Koreaanse autoriteiten. Ondanks de voortdurende veranderingen in machthebbers (de Japanse koloniale machten, het Amerikaanse leger en de Zuid-Koreaanse regering), is het voedselbeleid altijd de kern van het politieke beleid gebleven, wegens de grote belangrijkheid hiervan als een praktisch middel. Het voedselbeleid is geformuleerd in de context van (de dreiging) van oorlog, kolonialisme en industrialisering. De huidige Koreaanse eetgewoontes zijn gevormd onder grote invloed van dit voedselbeleid. Er bestaat een complexe relatie tussen de omstandigheden, en het voedselbeleid en de eetgewoontes.

De hoofddoelen van dit onderzoek zijn als volgt. Ten eerste wordt beschreven hoe de eetgewoontes van het volk centraal gezet zijn in het economisch beleid, ten einde de

Nederlandse Samenvatting

militaire macht te ondersteunen en wordt het spectrum van kanalen waardoor de autoriteiten voortdurend en consistent druk hebben uitgeoefend om de eetgewoontes van het Koreaanse volk te beïnvloeden. Ten tweede wordt aangetoond hoe de van oorsprong als oorlogsstrategie ontwikkelde voedselcontroleprogramma's na de oorlog versterkt werden voor het doel van wederopbouw en economische ontwikkeling. Het uiteindelijke doel van dit onderzoek is het verkennen van de impact van de in de Tweede Wereldoorlog doorgevoerde hervormingen op de eetgewoontes van Koreanen, in de tweede helft van de twintigste eeuw.

Deze dissertatie is onderverdeeld in drie delen: voedseldistributie, voedselconsumptie en voedselonderwijs (waarmee de staatscontrolemechanismes overgedragen, geïmplementeerd en geïnterneerd werden). Het eerste deel van deze dissertatie bevat drie hoofdstukken die gaan over voedselrantsoenering. Hoofdstuk één laat de wederopstanding van het Japanse voedselprogramma in post-koloniaal Korea zien, waarbij de significante beïnvloedende rol van de United States Army Military Government in Korea (USAMGIK) centraal staat. De eerste paragraaf van dit hoofdstuk kijkt naar het Japanse distributie systeem dat geïmplementeerd is tussen 1940 en 1945 en de tweede paragraaf behandelt de rantsoenering onder de USAMGK (1948-1950).

Hoofdstuk twee beschrijft dezelfde periode als hoofdstuk één, maar focust op de restoratie van het Japanse voedselprogramma ná 1945, en de rol van groepen van burgers die betrokken waren het rantsoeneringsbeleid. De eerste paragraaf beschrijft de rol van deze groepen in begin jaren '40, en de volgende paragraaf toont aan dat deze groepen precies dezelfde rol kregen van de naoorlogse autoriteiten. Hoewel de autoriteiten er veel aandacht aan besteedden, was de controle over het voedsel niet compleet; er was een tijd verspreide zwarte markt. Deze zwarte markt staat centraal in hoofdstuk drie. De zwarte markt is ontstaan tijdens het Japanse oorlogsvoedselmanagementprogramma eind jaren dertig, en is na de bevrijding van Korea een deel van het leven van de mensen gebleven. De periode die behandeld wordt door dit hoofdstuk is die van 1937 tot 1950.

Het tweede deel van dit project beschouwt de controle van de staat over

voedselconsumptie, en de staatsmobilisatiecampagnes. Het eerste deel van Hoofdstuk Vier behandelt de Japanse plattelandsontwikkelingscampagnes die startten in 1932 en omgebogen zijn tot oorlogsmobilisatiecampagnes gedurende de Tweede Wereldoorlog. Zoals in de tweede paragraaf besproken wordt, werden deze campagnes opnieuw opgestart in 1951 als antwoord op de Koreaanse Oorlog, en bleven intact tot 1960. De relatie tussen voedselconsumptie en vrouwen is sterk, en hoofdstuk vijf tracht de transformatie van het Koreaanse eetpatroon te verklaren door een hechte en interactieve relatie tussen vrouwen, kolonialisme en het staatsmobilisatiebeleid. De eerste paragraaf documenteert de activiteiten van vrouwelijke Japanse immigranten die betrokken waren bij de voedselhervormingen van koloniaal Korea gedurende de Tweede Wereldoorlog. De paragraaf daarna focust op de actieve rol van Koreaanse vrouwen die betrokken waren door de regering gestuurde nationale economische hervormingen van Korea in de zeventiger jaren. De hervormingsprogramma's van de staat breidden de rol van de vrouw binnen het huishouden uit tot rationele managers van het dagelijkse eetpatroon ten einde oorlogsmobilisatie en economische groei te ondersteunen.

De functie van onderwijs als het belangrijkste overdrachtsmechanisme voor de implementatie van het beleid op het gebied van voedsel en eetgewoontes van Koreanen wordt beschreven in het derde deel. De eerste paragraaf van Hoofdstuk Zes beschouwt het ontstaan van 'home economics' aan het einde van de negentiende eeuw tot aan het einde van de jaren '30 van de twintigste eeuw Korea. Het laat zien dat de moderne discipline voortkwam uit het Japansgeoriënteerd geïdealiseerd beeld van de vrouw in koloniaal Korea. De tweede paragraaf behandelt 'home economics' als een oorlogsstrategie op het gebied van voedsel, dat werd gebruikt door de Japanse oorlogsregering. In Hoofdstuk Zeven ligt de focus op voedseleducatie in Zuid-Korea. De eerste paragraaf bestudeert de Koreaanse schoollunch, waarin het beleid van de laatste vijf decenia duidelijk te zien is. De tweede paragraaf behandelt honbunsik changnyo (het aanmoedigen van het consumeren van gerst en tarwe bevattende producten) met speciale aandacht voor de verscheidenheid aan projecten die door middel van de schoolcurricula uitgevoerd werden om de eetgewoontes van de leerlingen te veranderen.

De erfenis van het Japans kolonialisme is een van de gevoeligste onderwerpen in de

Nederlandse Samenvatting

Koreaanse geschiedschrijving en er is tot voor kort een duidelijke weerstand geweest om hier onderzoek naar te doen. Maar, zoals dit onderzoek aantoont, werd het Japanse systeem van voedselcontrole in oorlogstijd nieuw leven ingeblazen en verder versterkt door de Koreaanse postkoloniale autoriteiten om de Koreaanse Oorlog en de Koude Oorlog, en de economische ontwikkeling, te ondersteunen. Als de kern van Zuid-Koreaanse politiek heeft het staatscontrolesysteem van voedsel dat ingesteld werd door de Japanse koloniale regering gedurende de Tweede Wereldoorlog, de fundamenten van het postkoloniale voedselbeleid gevormd.

Maar het behoud van het Japanse voedselsysteem in postkoloniaal Korea indiceert iets veel belangrijkers van het hergebruik van koloniale mechanismes. Het gecentraliseerde staatsvoedselcontrolesysteem dat zijn oorsprong heeft in het Japans imperialisme heeft een belangrijke erfenis achtergelaten dat de relatie tussen de staat en de maatschappij heeft vormgegeven in bevrijd Korea. De overheersing door de Japanse koloniale regering was niet slechts onderdrukkend; er waren verschillende disciplinaire instituten die de autoriteiten directe en effectieve controle en invloed gaven op het dagelijks leven van mensen. Samen met de grote macht van de staat over de voedselconsumptie van burgers, bestonden er verschillende disciplinaire mechanismes waarmee de macht van de staat effectief bekrachtigd kon worden en de functie van sociale controle over de eetgewoontes in postkoloniaal Korea lang kon blijven bestaan. De krachtverhoudingen tussen de staat en het volk die zijn beïnvloed door de erfenis van het koloniale verleden waren, en zijn nogsteeds, van fundamentele invloed op beheersing van eetgewoontes in hedendaags Korea.